

Studiewijzer

Pedagogisch Didactisch Getuigschrift

*'Iemand de kneepjes van jouw vak bijbrengen,
dat is een vak op zich'*

Academie Educatie

Maart 2021

Inhoud

1	Welkom	3
2	Mbo-docent - Dit ga je worden.....	3
3	Zes beroepstaken - Dit ga je kunnen.....	4
4	Opbouw van de opleiding - Zo ga je het leren	6
	Drie modules	6
	Van beroepstaken naar beroepsproducten naar leeruitkomsten	7
	Module 1: Beroepsgerichte leeromgeving.....	8
	Module 2: Beroepsgericht begeleiden	10
	Module 3: Onderzoekende professional.....	11
5	Toetsing - Zo ga je het laten zien	12
	Module 1: Beroepsgerichte leeromgeving.....	12
	Module 2: Beroepsgericht begeleiden	15
	Module 3: Onderzoekende professional.....	17
6	Praktische info - Altijd handig	18
	Jaarplanning	18
	Boekenlijst.....	18
	Contactgegevens.....	21
	Bijlagen:.....	22
	1. Toetsplan Pedagogisch Didactisch Getuigschrift	22
	2. Toetsmatrijs PDG	26
	3. Geschiktheidsonderzoek opleiding PDG.....	27

1 Welkom

Je bent een professional in jouw vak en je hebt ervoor gekozen om ook anderen dat vak bij te brengen. Het behalen van je pedagogisch didactisch getuigschrift is daarvoor de beste eerste stap. Welkom op deze opleiding!

De totale duur van de opleiding is twee jaar waarvan de opleidingsdagen over anderhalf jaar zijn verdeeld. Binnen deze periode ben je bezig mbo-docent te worden. Je brengt daarvoor de meeste tijd door op je eigen mbo-instelling waar je al werkend leert het beroep van mbo-docent je eigen te maken. Daarnaast heb je 20 vrijdagen (van 9:00 tot 16:00) onderwijs op de HAN waar je leert om je ervaringen vanuit een theoretisch kader te kunnen onderbouwen.

Je kunt in september en in februari starten met de opleiding.

Om te kunnen starten zijn drie zaken nodig:

- een hbo-bachelordiploma of een assessment waarin je dat niveau aantoont.
- een aanstelling van 0,4 fte op een ROC, of een stageplek
- drie jaar werkervaring in je vakgebied

De leerwerkovereenkomst

De basis onder je opleiding is een contract tussen je werkgever, de HAN en jou zelf. Daarin maken we afspraken over wat we van elkaar mogen verwachten.

Onze visie

Bij het ontwikkelen van deze opleiding hebben we een aantal uitgangspunten gehanteerd:

Flexibel en 'blended'

Ons onderwijs is flexibel en 'blended', om zo goed mogelijk op de praktijk aan te sluiten: contactonderwijs, online leren en leren op de werkplek.

Gericht op beroepstaken

In de PDG opleiding richten we ons heel concreet op de beroepstaken die je als mbo-docent uit gaat voeren.

Direct effect op je werkplek

Met deze opleiding draag je direct bij aan de kwaliteit van het onderwijs op je werkplek.

Eigen regie

Je bepaalt zelf hoe je leerroute eruit ziet en samen met je team aan welke beroepsproducten je werkt. Het tempo waarmee je het leertraject doorloopt is afhankelijk van de mate waarin je de beroepstaken beheerst.

Maatwerk

Maatwerk kan geboden worden door vóór de start van de opleiding een geschiktheidsonderzoek te laten plaatsvinden. Afhankelijk van eerder verworven competenties op het gebied van docentschap wordt gekeken wat er nog nodig is om het PDG getuigschrift te behalen. Hiervoor lever je, indien van toepassing, een portfolio in waarin je aantoont welke ervaring en competenties je meeneemt.

2 Mbo-docent - Dit ga je worden

Je hebt gekozen voor een opleiding waarmee je docent wordt in het mbo. Een veelzijdig en breed beroep waarin je naast lesgeven en begeleiden ook allerlei andere taken hebt. En... met je PDG op zak kun je blijven groeien.

Als mbo-docent kun je in het middelbaar beroepsonderwijs op niveau 1, 2, 3 en 4 les geven. Het middelbaar beroepsonderwijs leidt studenten op voor een specifiek beroep: van automonteur tot management assistent, van zelfstandig werkend kok tot hovenier. Elk ROC en AOC¹ heeft een enorme variëteit aan opleidingen.

Blijven groeien...

Door de taken die je uitvoert en de rollen die je vervult, maak je een brede ontwikkeling door. Je leert lesgeven, begeleiden, structureren, meedenken in schoolontwikkeling en communiceren met collega's en werkveld. Dit zijn voorbeelden van competenties die je ook kunt inzetten binnen andere functies, rollen en organisaties. Als docent kun je ook doorgroeien naar andere functies in het onderwijs, bijvoorbeeld mentor, ICT-coördinator, vakspecialist of decaan. Andere doorgroeimogelijkheden zijn richting het management, bijvoorbeeld op het gebied van onderwijsorganisatie en onderwijsvernieuwing.

... naar hbo?

Je kunt er ook voor kiezen om na je PDG-opleiding een tweedegraads lerarenopleiding te volgen. Met een tweedegraads bevoegdheid ben je ook inzetbaar in het vmbo en de onderbouw van havo en vwo. De Hogeschool van Arnhem en Nijmegen biedt deze lerarenopleidingen aan. Kortom, met een baan in het onderwijs kun je jezelf blijven verbreden en verdiepen.

“Je wordt niet alleen startbekwaam, maar ook ‘doorgroei’ bekwaam. Dat betekent dat je na deze opleiding voor altijd wilt blijven leren”

---

¹ Regionaal Opleidingscentrum (ROC) en Agrarisch Opleidingscentrum (AOC)

3 Zes beroepstaken - Dit ga je kunnen

Voor het beroep van docent zijn landelijk zogenaamde bekwaamheidseisen vastgelegd. Die eisen gelden voor alle lerarenopleidingen. Ze zijn in dit figuur weergegeven:

figuur: landelijke bekwaamheidseisen lerarenopleidingen

Van die zes bekwaamheidseisen zijn zes beroepstaken afgeleid die centraal staan in onze opleiding:

1. Je ontwikkelt een onderwijsprogramma.
2. Je voert een onderwijsprogramma uit.
3. Je construeert, hanteert en evalueert beoordelingsinstrumenten.
4. Je begeleidt studenten tijdens de leerbaan.
5. Je bent actief betrokken bij de beroepspraktijk.
6. Je bent en blijft professional.

4 Opbouw van de opleiding - Zo ga je het leren

De opleiding bestaat uit drie modules die zijn opgebouwd rond de beroepstaken. Vervolgens hebben we leeruitkomsten geformuleerd, zodat je precies weet waar je naartoe gaat werken.

Drie modules

Uit deze drie modules is de opleiding opgebouwd. Je ziet in de beschrijving eenvoudig de zes beroepstaken van een mbo-docent terug.

1. *De beroepsgerichte leeromgeving (30 EC)*
Dit is de grootste module: je leert lessen ontwerpen, lessen geven en toetsen ontwerpen.
2. *Beroepsgericht begeleiden (15 EC)*
Deze module draait om het begeleiden van de student. Hoe word je een goede coach?
3. *Onderzoekende professional (15 EC)*
Je blijft bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs

Samen opleiden

De totale opleiding is 60 studiepunten 'waard'. Elk studiepunten staat voor 28 klokuren. De totale opleiding bestaat uit 1680 klokuren.

Als volgt verdeeld:

De helft van de tijd wordt besteedt aan werkplek leren.

De andere helft bestaat uit onderwijs op het instituut, individuele begeleiding door de leercoach en uit zelfstudie.

Werkomgeving								
Werkomgeving	Module Start	Module Beroepsgerichte Leeromgeving			Module Beroepsgericht Begeleiden		Module Onderzoekende Professional	Werkomgeving
	Beroeps-product	Beroeps-product 1.1	Beroeps-product 1.2	Beroeps-product 1.3	Beroeps-product 2.1	Beroeps-product 2.2	Beroeps-product 3	
	Startende mbo docent	Ontwikkelen van een <u>onderwijs-programma</u>	Ontwikkelen van een beoordelings-Instrument	Faciliteren en begeleiden van leren in groepen	Begeleiden naar en in de BPV	Coachen tijdens de leerloopbaan	Mbo docent als onderzoekende professional	
	Leerwerk plan	Voorwaardelijk Advies Ontwerp	Voorwaardelijk Advies Fabrikaat	Summatief Handeling Reflectie	Voorwaardelijk Analyse <u>Fabrikaat</u>	Summatief Ontwerp Handeling	Summatief Portfolio Criteriumgericht Interview	
Onderzoekend vermogen van de docent								
Portfolio opbouw								
Leercoaching								
Werkomgeving								

Voorwaardelijke toets = gericht op je ontwikkeling (voldaan/ niet voldaan).

Summatief assessment = heb ik het niveau gehaald?' (voldaan/niet voldaan). Met het behalen van dit assessment wordt de gehele module afgerond en worden de studiepunten toegekend.

Van beroepstaken naar beroepsproducten naar leeruitkomsten

Om te kunnen beoordelen of je de beroepstaken van een mbo-docent beheerst, hebben we die beroepstaken vertaald naar meetbare 'leeruitkomsten'. Hieronder de modules en de bijbehorende beroepsproducten op een rijtje:

Module	Eenheid van leeruitkomsten
Beroepsgerichte Leeromgeving BL 30 studiepunten	1.1 Ontwikkelen van een onderwijsprogramma
	1.2 Ontwikkelen van een beoordelingsinstrument
	1.3 Faciliteren en begeleiden van leren in groepen
Beroepsgericht Begeleiden BB 15 studiepunten	2.1 Begeleiden naar en in de BPV
	2.2 Coachen tijdens de leerloopbaan
Onderzoekende Professional OP 15 studiepunten	3 Mbo-docent als professional

De doorvertaling van de beroepsproducten in leeruitkomsten en beoordelingscriteria kun je vinden in de hoofdstukken 4 en 5 van deze studiewijzer.

Hoofdstuk 4 geeft een korte omschrijving van het beroepsproduct, de beroepstaken die hierbij horen en de generieke kennisbasis.

In hoofdstuk 5 kun je lezen waaraan een beroepsproduct moet voldoen en wat de bijbehorende beoordelingscriteria zijn.

Module 1: Beroepsgerichte leeromgeving

Leeruitkomst 1.1	Ontwikkelen van een onderwijsprogramma
------------------	--

Beroepstaken	A. Ontwikkelen van een onderwijsprogramma F. Professional zijn en blijven
--------------	--

Toelichting:

Je ontwerpt vanuit de beroepscontext van de student een onderwijsprogramma. Daarvoor onderzoek je de beroepskwalificaties en de pedagogisch didactische visie van je organisatie. Deze verwerk je in het ontwerp. Je verkent je doelgroep en hun beginsituatie. Je hebt duidelijk voor ogen welke doelen de studenten moeten halen en sluit hier met je leereenheidontwerp (leerinhouden, -activiteiten en beroepsgerichte activerende werkvormen) bij aan. Zo motiveer je de studenten om te leren. Om ervoor te zorgen dat je studenten de gewenste doelen halen, is het van belang dat je goed voorbereid op je onderwijsprogramma. Hiervoor gebruik je een (les)voorbereidingsmodel.

Kennisbasis:

A1 Opvattingen over leren en leerconcepten (3.2)
A2 Onderwijsconcepten
A4 Leren- en motivatieprocessen (1.2, 2.1)
A6 Hanteren van doelen (1.3, 2.2)
A7 Ontwerpen van onderwijs
C6 ICT-vaardigheden in de onderwijscontext

Leeruitkomst 1.2	Ontwikkelen van een beoordelingsinstrument
------------------	--

Beroepstaken	C. Construeren, hanteren en evalueren van beoordelingsinstrumenten F. Professional zijn en blijven
--------------	---

Toelichting:

Je stelt samen met collega's toetsen samen, waarmee je vast kunt stellen of studenten hun leerdoel bereikt hebben. Je gebruikt daarbij een toetsmatrijs en selecteert toetsmomenten en -vormen die een realistische afspiegeling zijn van de beroepstaken. Zo bereid je studenten voor op ontwikkelingsgerichte toetsen en examinering. Je zorgt dat de toetsen voldoen aan de kwaliteitseisen voor eigentijds toetsen die gelden binnen jouw organisatie. Je voert de ontwikkelingsgerichte toets of het examen uit met de juiste afnamecondities: de student weet wat hij kan verwachten, de beoordeling is correct en leidt tot verdere ontwikkeling of tot een valide en betrouwbaar examenresultaat. Je reflecteert hierbij steeds op je eigen beoordelaarsbekwaamheid.

Kennisbasis

A6 Hanteren van doelen (1.1, 2.2)
A8 Toetsen en evalueren

Leeruitkomst 1.3	Faciliteren en begeleiden van het leren in groepen
------------------	--

Beroepstaken	B. Uitvoeren van het onderwijsprogramma D. Begeleiden van studenten tijdens de leerloopbaan F. Professional zijn en blijven
--------------	---

Toelichting:

Tijdens de leer- en begeleidingssituaties benut je je eigen beroepspraktijkervaring als leerervaring en verbind je die ervaring uit jouw eigen praktijk aan de beroepskennis, -vaardigheden en -houdingen in het onderwijsprogramma van de studenten. Je stimuleert dat zij deze toepassen in de beroepspraktijk.
Om je studenten te activeren kies je werkvormen die passen bij het doel, de doelgroep, de leervoorkeuren van studenten en de context van de leeractiviteit. Je houdt hierbij rekening met verschillen tussen studenten en voorziet in een gerichte aanpak bij leerstoornissen of weet daarbij ondersteuning te vragen.
Je begeleidt de studenten bij het uitvoeren van de leeractiviteiten op basis van team- en instellingsafspraken. Daarbij zet je

je rol als docent in om een veilige leeromgeving te creëren.

Kennisbasis:

A3 Hersenen en leren

A4 Leer- en motivatieprocessen (1.1, 2.1)

B2 Pedagogische functie van de school (3.2)

B3 Pedagogisch klimaat in school en klas

B5 Ontwikkelingstheorieën (2.2)

C1 Ontwikkelingen in het onderwijs

Module 2: Beroepsgericht begeleiden

Leeruitkomst 2.1	Begeleiden naar en in de beroepspraktijkvorming (BPV)
------------------	---

Beroepstaken	E. Actief betrokken bij de beroepspraktijkvorming D. Begeleiden van studenten tijdens de leerloopbaan F. Professional zijn en blijven
--------------	---

Toelichting:

Je begeleidt studenten bij het ontwikkelen van hun beroepsvaardigheden. Je verzorgt passende voorlichting, zodat de studenten weten wat zij kunnen leren in de BPV en wat er van hen verwacht wordt. Je legt uit welke begeleiding de studenten krijgen, zowel van de school als vanuit de beroepspraktijk. Je kent de BPV-plaats, weet wat de kern van de beroepsuitoefening is en wat de leermogelijkheden voor de studenten zijn. Je draagt uit dat het opleiden van studenten een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van school en beroepspraktijk. Je kunt de relatie onderhouden met de betreffende BPV-plaats en hebt oog voor ontwikkelingen die relevant zijn voor het curriculum en de begeleiding van de studenten.

Kennisbasis:

A6 Hanteren van doelen (1.1, 1.3)
B4 Studentbegeleiding (2.1)
B5 Ontwikkelingstheorieën (1.2)

Leeruitkomst 2.2	Coachen tijdens de leerloopbaan
------------------	---------------------------------

Beroepstaken	D. Begeleiden van studenten tijdens de leerbaan F. Professional zijn en blijven
--------------	--

Toelichting:

Je begeleidt en coacht individuele studenten bij de ontwikkeling van hun beroepsidentiteit en loopbaancompetenties. Je voert (individuele) begeleidings- en/of coachingsgesprekken met studenten en bereidt deze gesprekken voor aan de hand van een gespreksplan. In deze gesprekken staat het leren en functioneren van de student centraal. Je ondersteunt en stimuleert de student bij het reflecteren op zijn studievoortgang, beroepsloopbaanvaardigheden en beroepsidentiteit. Verder begeleid je de student in het maken van keuzes met betrekking tot het leren (school en praktijk) en je brengt samen met de student gedurende het leerproces de voortgang in beeld en ondersteunt hem bij het opbouwen van een portfolio.

Kennisbasis:

A4 Leer- en motivatieprocessen (1.1, 1.2)
A5 Begeleiden van leereenheden
B1 School in de pluriforme maatschappij
B4 student begeleiding (2.2)

Module 3: Onderzoekende professional

Leeruitkomst 3

MBO-docent als professional

Beroepstaken

- A. Ontwikkelen van het onderwijsprogramma
- B. Uitvoeren van het onderwijsprogramma
- C. Construeren, hanteren en evalueren van beoordelingsinstrumenten
- D. Begeleiden van studenten tijdens de leerbaan
- E. Actief betrokken bij de beroepspraktijkvorming
- F. Professional zijn en blijven

Toelichting:

Als professional toon je jouw onderzoekend vermogen door op reflectieve wijze terug te kijken op de door jou ontwikkelde beroepsproducten en je eigen onderzoekend vermogen. Je voldoet aan de beroepstaken en bent in staat om deze op startbekwaam niveau uit te voeren. Je volgt de actuele maatschappelijk ontwikkelingen rond het mbo, je vertaalt deze naar je eigen beroepsidentiteit en naar professionalisering door leervragen te formuleren en resultaten aan te tonen. Je bent in staat om te leren van eigen ervaringen. Je onderhoudt en bouwt een relevant netwerk op in de school, je team en het beroepenveld gericht op beroepskennis, -vaardigheden en samenwerking. Je levert een positieve bijdrage aan teamontwikkeling en initieert vernieuwing in het onderwijs door ondernemerschap te tonen. Door te reflecteren op je eigen kwaliteiten en bekwaamheden in relatie tot de verschillende rollen van de mbo-docent en de ontwikkelingen in het werkveld, ontwikkel je zelfkennis. Deze zelfkennis stelt je in staat om keuzes te maken en je eigen professionaliteit verder te ontwikkelen.

Kennisbasis:

- A1 Opvattingen over leren en leerconcepten
- A2 Onderwijsconcepten
- A7 Ontwerpen van onderwijs
- C1 ontwikkelingen in het onderwijs
- B2 Pedagogische functie van de school (1.2)
- C2 Werken in de schoolorganisatie (3.1)
- C3 Persoonlijke professionele ontwikkeling
- C4 Onderzoekend vermogen
- C5 Professionele identiteit

5 Toetsing - Zo ga je het laten zien

Voor elke module staat hieronder beschreven hoe de leeruitkomsten getoetst worden. Wat moet je precies opleveren en waarop word je beoordeeld? Goed om te weten: alle toetsen worden beoordeeld met 'voldaan' of 'niet voldaan'.

Module 1: Beroepsgerichte leeromgeving	
Leeruitkomst 1.1	Ontwikkelen van een onderwijsprogramma
Toetsopdracht:	
<p>Je ontwerpt een beroepsgericht onderwijsprogramma, leereenheid of lessenreeks gekoppeld aan een of meerdere werkprocessen uit het kwalificatiedossier. Het ontwerp beschrijft een dagdeel aan onderwijs. De gemaakte keuzes in het ontwerp verantwoord je op basis van de literatuur en de feedback van het team.</p>	
Beoordelingscriteria:	
<p>De cursist:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beschrijft de ontwerpvraag vanuit het team; • omschrijft in het beroepsgerichte onderwijsprogramma de kenmerken en de leerbehoefte van de doelgroep, de visie van de organisatie en het team, het huidige onderwijsprogramma en het KD waarmee in het ontwerp rekening wordt gehouden; • zorgt dat de leeruitkomst(en), -doelen logisch aansluiten bij gemaakte afspraken met werkveldpartners in de regio en de afspraken in het kwalificatiedossier; • laat zien dat de analyse van het ontwerpvragestuk een concreet beeld geeft van de context van de ontwerpvrage; • laat zien dat de conclusie logisch voort vloeit uit de analyse en de hierin beschreven ontwerpregels zijn zodanig geformuleerd dat deze richtinggevend zijn voor het ontwerp; • de ontwerpregels, voortkomend uit de analyse, zijn zichtbaar in het ontwerp van het onderwijsprogramma; • beschrijft in het onderwijsprogramma de beoogde leeruitkomst(en) passend bij het beroep waarvoor wordt opgeleid en zet waar mogelijk middelen in uit de authentieke beroepspraktijk; • Zorgt dat het onderwijs programma realistisch, haalbaar en bruikbaar is in de praktijk; • beschrijft in het onderwijsprogramma de leeractiviteiten zodanig samenhangend dat een collega de leereenheid/ les probleemloos kan gebruiken; • beschrijft in de leereenheid/het lesplan de wijze waarop de leereenheid/les wordt ingericht (= leerresultaten, leerdoelen, leeractiviteiten, activerende didactische werkvormen en docentrol(len), inclusief tijdsplanning); • neemt in het onderwijsprogramma toepassingsgerichte opdrachten op die aansluiten bij de beroepspraktijk en bij de ontwikkeling van de student; • neemt in het onderwijsprogramma een overzicht op van ondersteunende leermiddelen, zoals passende ICT-middelen, die tijdens de leereenheid/ les gebruikt worden; • werkt het onderwijsprogramma planmatig uit en sluit aan op inzichten uit de beroepsgerichte didactiek; • brengt in het onderwijsprogramma een logische structuur en tijdspad aan; • kent de relevante literatuur over ontwerpen van beroepsgericht onderwijs; • past systematisch geschikte inzichten toe die aansluiten bij de visie van zijn school; • verantwoordt in het onderwijsprogramma en de leereenheid/les gemaakte keuzes voor specifieke leerinhoud en activerende beroepsgerichte leeractiviteiten; • laat in de verantwoording zien dat er afstemming heeft plaatsgevonden met collega's. • onderbouwt de inzet van leermiddelen, de plaats van leren en het tijdspad; • laat in de verantwoording zien dat de theorie en methodische inzichten op de juiste wijze zijn toegepast; • beschrijft wat het ontwerp van het onderwijsprogramma en het uitwerken van de leereenheid/les heeft opgeleverd voor zijn ontwikkeling als docent in de rol als ontwerper van onderwijs;	

<ul style="list-style-type: none"> • beschrijft minimaal twee ontwikkelpunten op basis van de evaluatie en feedback van collega's. 	
Leeruitkomst 1.2	Ontwikkelen van een beoordelingsinstrument
Toetsopdrachten:	
<p>Je levert een schriftelijke uitwerking van een ontwikkelingsgerichte of summatieve toets met bijbehorend beoordelingsinstrument en een toetsinstructie voor studenten en docenten. Het (her)ontwerp is een bestaande toets of een werkproces uit het kwalificatiedossier en in samenspraak met het team gekozen. Op basis van de kwaliteitseisen en criteria verantwoord je je keuzes binnen het (her)ontwerp.</p> <p>Je schrijft een beschouwing/ reflectieverslag dat past bij de manier waarop dat in je eigen organisatie gebruikelijk is. Je beschrijft daarin de ontwikkeling van je eigen beoordelingsbekwaamheid. Ook formuleer je leervooremens en ontwikkeldoelen voor de toekomst.</p>	
Beoordelingscriteria:	
<p>De cursist:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beschrijft de context waarin de toets wordt afgenomen en de functie die de toets daarin heeft; • analyseert de kwaliteit van de bestaande toets met behulp van de kwaliteitscriteria van de toets; • doet op basis van de analyse een verbetervoorstel voor het (her)ontwerp van de toets, onderbouwd vanuit de kwaliteitseisen en relevante theorie over toetsing; • ontwerpt een toetsmatrijs, zoals deze in de eigen organisatie wordt gebruikt, waarmee de validiteit van de toets kan worden geborgd; • ontwerpt een toets die voldoet aan de criteria voor toetskwaliteit en die aansluit bij de aanbevelingen uit de analyse; • ontwerpt een antwoordmodel of observatiemodel en cesuurmethode, passend bij de ontworpen toets; • verantwoordt hoe tijdens het analyse- en ontwerpproces is samengewerkt met betrokkenen en hoe hierbij voor afstemming en draagvlak is gezorgd. • kent de relevante literatuur over toetsing en past geschikte inzichten, aansluitend bij de visie van zijn school, systematisch toe; • verantwoordt het toets ontwerp en de gemaakte keuzes aan de hand van de kwaliteitscriteria voor toetsing; • Verantwoordt hoe de leerdoelen, het onderwijsprogramma en de toetsing op elkaar aansluiten (constructive alignment). <p>De cursist:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyseert de eigen (start)bekwaamheid in toetsen en beoordelen, uitmondend in relevante eigen leerdoelen; • beschrijft de (leer)activiteiten die in diverse toets- en beoordelingssituaties zijn uitgevoerd om de eigen leerdoelen te realiseren; • reflecteert op minimaal twee leerervaringen in toetsen en beoordelen, en onderzoekt wat van invloed was op zijn aanpak; • beschrijft hoe de feedback uit de praktijk een actieve rol in toets- en beoordelingssituaties inzichtelijk maakt en zijn ontwikkeling in zijn beoordelaarsbekwaamheid laat zien. • gebruikt relevante bronnen om inzichten op te doen in de praktijk van de beoordelaarsbekwaamheid en handelingsalternatieven te onderbouwen; • beschrijft leervooremens voor het eigen leren en handelen als beoordelaar. 	
Leeruitkomst 1.3	Faciliteren en begeleiden van leren in groepen
Toetsopdrachten:	
<p>Je laat in een film van maximaal 60 minuten zien hoe je een leereenheid/ les uitvoert en studenten begeleidt. De filmopname kent een start, kern en afsluiting en mag uit een compilatie van onderdelen van de leereenheid/ les bestaan. Je laat minimaal 3 beroepsgerichte activerende werkvormen zien waarin bij minimaal één wordt samengewerkt en waarin minimaal bij één activiteit gebruik wordt gemaakt van ICT.</p> <p>Je levert een lesobservatieformulier in dat is ingevuld door het werkveld.</p> <p>Je schrijft een reflectie (vrije vorm) op je eigen handelen waarin je je keuzes verantwoordt.</p> <p>Je reflecteert op de rollen van de mbo-docent aan de hand van praktijkvoorbeelden (vrije vorm).</p>	

Beoordelingscriteria:

De cursist:

- gebruikt een geschikte methodiek voor het organiseren van de leereenheid/les en past deze op de juiste wijze toe;
- begeleidt de studenten op een planmatige manier bij het doorlopen van het leerproces (start – kern – afsluiting);
- stemt het ontwerp van de leereenheid/les en het begeleidingsproces af op het niveau en de ontwikkelingsgerichte kenmerken van de groep;
- stemt zijn pedagogisch handelen tijdens de uitvoering van de leereenheid/les af op de groep en het individu in de groep.
- motiveert de studenten voor het uitvoeren van hun leeractiviteiten;
- begeleidt de studenten bij het leren van en met elkaar;
- begeleidt de studenten in de voortgang van de beoogde beroepsontwikkeling;
- creëert een veilige leer- en werkomgeving, waarin studenten op een respectvolle manier met elkaar en met de leermaterialen omgaan;
- evalueert of de studenten de beoogde leerdoelen hebben behaald en of het leerproces aansluit op hun leerbehoefte- en strategie;
- kent de relevante literatuur over het organiseren van beroepsgerichte activerende didactiek en pedagogische begeleidingsprocessen en past geschikte inzichten, aansluitend bij de visie van zijn school, systematisch toe;
- verantwoordt de daarbij gemaakte keuzes aan de hand van de gekozen methodiek;
- verantwoordt de samenwerking met betrokkenen tijdens de voorbereiding en de uitvoering en hoe hierbij voor afstemming en draagvlak is gezorgd.

De cursist:

- reflecteert methodisch op de rollen van de docent;
- onderzoekt welke vaardigheden, overtuigingen en drijfveren van invloed zijn op de manier waarop hij activerende leereenheden en begeleidingsprocessen in de groep organiseert;
- maakt een heldere samenvatting van de feedback en evaluaties die zijn ontvangen vanuit de verschillende bronnen (praktijkopleider, studenten etc.);
- interpreteert de feedback en evaluatiegegevens in het licht van overeenkomsten en verschillen, oorzaken en verbanden en maakt een koppeling met de theorie;
- trekt conclusies over de eigen kwaliteiten, valkuilen en uitdagingen in het organiseren van activerende leereenheden en begeleidingsprocessen in de groep;
- benoemt handelingsalternatieven vanuit de gekregen feedback, evaluaties en theorie en legt uit welke hij in de toekomst gaat uitproberen;
- benoemt ontwikkelpunten voor de toekomst voor het organiseren van activerende leereenheden en begeleidingsprocessen in de groep;
- werkt de ontwikkelpunten uit in een plan van aanpak.

Module 2: Beroepsgericht begeleiden

Leeruitkomst 2.1

Begeleiden naar en in de beroepspraktijkvorming (BPV)

Toetsopdrachten:

Voorbereiden op de beroepspraktijkvorming

Je ontwerpt een voorbereidende activiteit voor de beroepspraktijkvorming. Je vraagt hierbij om gebruikersfeedback van studenten. Waar mogelijk doe je dit samen met een werkplekbegeleider uit de beroepspraktijk en/of een collega. Je beschrijft dit in een plan van aanpak voor het voorlichtingsmoment met een verantwoording over de gemaakte keuzes.

Begeleiden tijdens de beroepspraktijkvorming

Je toont aan hoe je een student begeleidt tijdens de beroepspraktijkvorming. Dit doe je in overleg met de student zelf, met de BPV-begeleider en met de werkplekbegeleider. Je verantwoordt je handelen in een verslag waarin je 360-graden feedback van de student, werkplekbegeleider en/of BPV-begeleider opneemt.

Beoordelingscriteria:

De cursist:

- analyseert en ontwerpt in afstemming met het team een 'voorlichtingsmoment' voor studenten met betrekking tot de beroepspraktijkvorming;
- Voert het ontworpen voorlichtingsprogramma over begeleiding en leermogelijkheden in de BPV uit waardoor de student op de hoogte is van wat hij in het leerbedrijf kan leren.
- Beschrijft wat de student van zijn begeleider kan verwachten en hoe hij in het leerbedrijf zijn leerresultaten kan bijhouden.
- geeft informatie over de taken, werkprocessen en verantwoordelijkheden van de student in de BPV in relatie tot de fase van de opleiding;
- past geschikte inzichten, aansluitend bij de visie van zijn school, systematisch toe en verantwoordt zijn keuzes op basis van relevante literatuur over werkplekleren;
- toont actuele kennis van ontwikkelingen in het beroep waarvoor wordt opgeleid;

De cursist:

- beschrijft de eigen aanpak tijdens de begeleiding van de student in de BPV.
- Stimuleert de student tot het formuleren en bespreken van eigen leervragen en leerdoelen passend bij het ontwikkelingsniveau van de student;
- maakt zichtbaar hoe uitvoering wordt gegeven aan proces- en taakgerichte begeleiding in verschillende leercontexten;
- leert studenten reflecteren op het opbouwen van regulatievaardigheden, voor verder leren in opleiding of beroep;
- werkt samen en vervult verschillende rollen in een heterogeen team in en buiten de school;
- stemt af met de BPV-begeleider over het functioneren van de student en maakt eventuele verschillende inzichten van de student bespreekbaar;
- is in staat in de context van het beroepsgerichte onderwijs zijn contacten uit dit werkveld te onderhouden en te benutten;
- verwerkt de verkregen feedback van studenten en collega's in relatie tot de eigen visie op de rol van BPV-begeleider;
- verwerkt en waardeert de verkregen feedback van studenten en collega's in relatie tot eigen visie op de rol van BPV-begeleider;
- maakt concrete en onderbouwde leervoornemens zichtbaar, passend bij zijn rol als BPV-begeleider.

Leeruitkomst 2.2	Coachen tijdens de leerloopbaan
Toetsopdracht:	
<p>Je laat zien dat je in staat bent loopbaangesprekken te voeren met studenten aan de hand van een zelfgekozen gespreksmodel. Je beschrijft vooraf het gespreksplan waarin je zowel jouw eigen visie op begeleiding van studenten beschrijft als die van je ROC. Je reflecteert op het gespreksplan, het verloop van het gesprek en de hierin meegenomen feedback van de student en zijn begeleider en komt tot een verbeterplan voor de toekomst. Dit lever je op:</p> <ul style="list-style-type: none"> – beeld en/of geluidsmateriaal van het verloop van het gesprek – beschrijving van het gespreksplan – reflectie op het gesprek inclusief het verbeterplan voor de toekomst (vorm is vrij); met hierin de feedback van de student en de begeleider 	
Beoordelingscriteria:	
<p>De cursist:</p> <ul style="list-style-type: none"> • past geschikte inzichten, aansluitend bij de visie van zijn school, systematisch toe op basis van de relevante literatuur over coaching; • bereidt het gesprek voor aan de hand van een gespreksplan; • creëert een veilige gespreksituatie door actief te luisteren en af te stemmen; • stelt samen met de student het doel van het gesprek vast en bespreekt de wederzijdse verwachtingen; • stimuleert de student de situatie te onderzoeken, kritisch na te denken over de eigen opvattingen en gedrag, om te komen tot het vinden van een oplossing; • geeft de student waarderende feedback op zijn handelen en gedrag en check bij de student of deze feedback is begrepen; • maakt concrete afspraken en bespreekt wat de student nodig heeft om de afspraken uit te kunnen voeren; • evalueert het gesprek; • sluit aan bij het niveau van zelfsturing van de student door tijdens het gesprek de balans te vinden tussen leiding nemen en volgen; • verwerkt de feedback van de student en zijn begeleider over de ontwikkeling van de begeleidingsvaardigheden en reflecteert daarop; • trekt op basis van feedback en reflectie conclusies over het eigen toekomstig handelen, uitmondend in concrete leer- en ontwikkelpunten in zijn begeleidingsvaardigheden (LOB). 	

Module 3: Onderzoekende professional

Leeruitkomst 3

MBO-docent als onderzoekende professional

Toetsopdracht:

Je toont je onderzoekend vermogen als mbo docent aan door op reflectieve wijze terug te kijken op de door jou ontwikkelde beroepsproducten en je eigen onderzoekende houding tijdens jouw ontwikkeling als mbo docent. Dit doe je door een selectie uit jouw ontwikkelde beroepsproducten te maken.

Tevens verantwoord je jouw professioneel leiderschap door inzichtelijk te maken hoe je gedurende de opleiding professioneel hebt gehandeld en hoe je jezelf hebt ontwikkeld. Je verwoordt je eigen visie op beroepsgericht leren en opleiden en de visie van je organisatie. Ook geef je waar je wensen voor de toekomst liggen.

Dit presenteer je met een portfolio (vorm is vrij) en we houden een criteriumgericht interview. Dit betekent dat je gericht, op basis van de beoordelingscriteria, bevraagd wordt.

Beoordelingscriteria:

De cursist:

- brengt aan de hand van één van de ontwikkelde beroepsproducten de onderzoekscyclus in beeld en verantwoordt deze cyclus vanuit theoretische inzichten;
- laat zijn onderzoekende houding zien aan de hand van één ander beroepsproducten, dan waar hij de onderzoekscyclus in beeld heeft gebracht, door hier op te reflecteren;
- toont aan dat hij bestaande en nieuw opgedane theoretische inzichten met elkaar kan verbinden en kan toepassen tijdens de totstandkoming van de beroepsproducten;
- laat aan de hand van een voorbeeld zien hoe hij zijn open, kritische en creatieve houding heeft ingezet;
- verantwoordt hoe hij eigenaarschap heeft getoond en zelf sturing heeft gegeven aan zijn handelen en professionele ontwikkeling aan de hand van de beroepstaken, beroepsbeeld en bekwaamheidseisen van de mbo-docent.
- verantwoordt zijn handelen en professionele ontwikkelingen aan de hand van de Dublin descriptoren
- reflecteert op eigen wijze op zijn professionele ontwikkeling en zijn beroepsprofiel en maakt daarbij gebruik van recente literatuur;
- verantwoordt zijn visie op beroepsgericht leren en weet deze visie te verbinden aan die van de eigen organisatie en aan relevante inzichten uit de literatuur;
- ver(ant)woordt hoe collega's en de omgeving van het ROC aan zijn ontwikkeling als mbo docent heeft bijgedragen;
- heeft de feedback van anderen meegenomen in zijn reflectie op zijn ontwikkeling als mbo docent;
- trekt op basis van feedback en reflectie conclusies over het eigen toekomstig handelen, uitmondend in concrete leer- en ontwikkelpunten in zijn professioneel leiderschap;
- verzorgt op geheel eigen wijze een bijdrage waarin hij laat zien hoe hij gedurende de opleiding heeft gewerkt aan zijn beroepstaken.

6 Praktische info - Altijd handig

Jaarplanning

De vrijdag is de vaste dag voor de PDG-opleiding. De lestijden vinden plaats tussen 09.00 en 17.00 uur. Hieronder vind je de jaarplanning voor cohort 2020-2021, Groep ILN-A1B. De gele blokjes zijn de geplande lesdagen.

PDG februari 2021 start

jaarkalender 2020-2021

semester 1

	augustus '20		september '20				oktober '20				november '20				december '20				januari '21					
wk	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	1	2	3	4
lesweek	opstart		start.1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
ma	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25
di	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26
wo	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27
do	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28
vr	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29
za	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30
zo	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	31

semester 2

	februari '21			maart '21				april '21				mei '21				juni '21				juli '21				
wk	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
lesweek	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		afsluiting		
ma	1	8	15	22	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12
di	2	9	16	23	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13
wo	3	10	17	24	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14
do	4	11	18	25	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15
vr	5	12	19	26	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16
za	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17
zo	7	14	21	28	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18

PDG februari 2021 start

jaarkalender 2021-2022

	periode 1				periode 2																			
	augustus '21		september '21		oktober '21				november '21				december '21				januari '22							
wk	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	1	2	3	4
lesweek	opstart		start.1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
ma	18	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24
di	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25
wo	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26
do	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27
vr	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28
za	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29
zo	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30

	periode 3				periode 4																			
	februari '22		maart '22		april '22				mei '22				juni '22				juli '22							
wk	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
lesweek	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
ma	31	7	14	21	28	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11
di	1	8	15	22	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12
wo	2	9	16	23	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13
do	3	10	17	24	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14
vr	4	11	18	25	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15
za	5	12	19	26	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16
zo	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17

PDG lesdag
  vakantie (regio Z)
  vakantie regio M
  lesrije week

Boekenlijst

Verplichte boeken

- Geerts, W., & Van Kralingen, R. (2020). *Handboek voor leraren*. Bussum: Coutinho.
- Slooter, M. (2018). *De zes rollen van de leraar. Handboek voor effectief lesgeven*. Huizen: Pica.
- Teitler, P., & Teitler, R. (2020). *Lessen in orde in het mbo. Handboek voor de onderwijspraktijk*. Bussum: Uitgeverij Coutinho.
- Geerts, W., & Van Kralingen, R. (2015). *Docent! Didactiek en praktijk in het hoger onderwijs*. Bussum: Coutinho.

Aanbevolen boeken

- Aalsma, E. (2011). *De omgekeerde leerweg. Een perspectief voor het beroepsonderwijs*. Den Haag: Eburon.
- Alten, J., & Grotendorst, A. (2017). Ontwerpen door de bril van functioneren en leren. *Onderwijs en Gezondheidszorg*, 17-19.
- Bijkerk, L. (2013). *Aan het werk met Actiekaarten! 64 activerende werkvormen die het leereffect vergroten*. Houten: Bohn Stafleu Van Lochem.
- Bijkerk, L., & Van der Heide, W. (2006). *Het gaat steeds beter! Activerende werkvormen voor de opleidingspraktijk*. Houten: Bohn Stafleu van Lochem.
- Bijkerk, L., & Van der Heide, W. (2012). *Activerend opleiden! Didactiek voor resultaatgericht beroepsonderwijs*. Houten: Bohn Stafleu Van Lochem.
- Bolle, T., & van Meelis, I. (2017). *Taalbewust beroepsonderwijs. Vijf vuistregels voor effectieve didactiek*. Bussum: Uitgeverij Coutinho.
- Broesker, R. (2016). *Effectieve didactiek*. Groningen/Houten: Noordhoff.
- Deen, E., & Rondeel, M. (2017). *Opleidingskunde. Leren in het werk, rond het werk, voor het werk*. Alphen aan de Rijn: Vakmedianet.
- Dochy, F., Berghmans, I., Koenen, A.-K., & Segers, M. (2015). *Bouwstenen voor High Impact Learning. Het leren van de toekomst in onderwijs en organisaties*. Amsterdam: Uitgevers Amsterdam.
- Ebbens, S., & Ettekoven, S. (2015). *Effectief leren*. Houten: Noordhoff.
- Ebbens, S., & Ettekoven, S. (2016). *Samenwerkend leren; praktijkboek*. Houten: Noordhoff.
- Geenen, M.-J. (2014). *De reflectieve professional*. Bussum: Coutinho.
- Geenen, M.-J. (2017). *Reflecteren: leren van je eigen ervaringen als sociale professional*. Bussum: Coutinho.
- Kallenberg, T., Koster, B., Onstenk, J., & Scheepsma, W. (2011). *Ontwikkeling door onderzoek - Een handreiking voor leraren*. Amersfoort: Thieme Meulenhof.
- Kallenberg, T., Van der Grijsparde, L., Ter Braak, A., & Baars, G. (2014). *Leren (en) doceren in het hoger onderwijs*. en Haag: Boom Lemma .
- Karsten, S. (2016). *De hoofdstroom in de Nederlandse onderwijsdelta*. Antwerpen-Apeldoorn: Garant-Uitgevers.

- Korthagen, F., & Lagerwerf, B. (2011). *Leren van binnenuit. Kwaliteit en inspiratie in het onderwijs*. Den Haag: Boom Lemma.
- Korthagen, F., & Lagerwerf, B. (2014). *Een docent van klasse. Een goede docent worden en blijven*. Den Haag: Boom Lemma.
- Korthagen, F., & Nuijten, E. (2015). *Krachtgericht coachen. Een aanpak voor diepgaand leren en effectief functioneren*. Den Haag: Boom Lemma.
- Losse, M. (2019). *Onderzoekend vermogen ontwikkelen bij studenten*. Amsterdam: Boom.
- MBO Raad. (2015, april 28). *Kwalificatiedossier van de docent MBO*. Opgehaald van MBO Raad: https://www.mboraad.nl/sites/default/files/publications/kwalificatiedossier_docent_mbo_def.pdf
- MBO-Raad. (2012, juli). *Handleiding LOB in het MBO*. Opgehaald van expertisepunt LOB: <https://www.expertisepuntlob.nl/materialen/handleiding-lob-scan-mbo>
- Nieuwenhuis, L., & Peeters, A. (2017, april 24). *Beoordelen van werkpleklers*. Opgehaald van Specials Han: <http://specials.han.nl/sites/werkpleklers/werkpleklers/beoordelen/theorie/170424-Beoordelen-van-werkpleklers-definitief.pdf>
- Nieuwenhuis, L., Hoeve, A., Nijman, D.-J., & Vlokhoven, H. (2018, Januari 5). *Pedagogisch didactisch vormgeving van werkplekken in het initieel beroepsonderwijs*. Opgehaald van HAN Kenniscentrum Kwaliteit van Leren: https://www.han.nl/onderzoek/nieuws/werkpleklers-volgens-het/_attachments/pedagogisch_didactische_vormgeving_van_werkplekken_28_juni_2017.pdf
- NVAO. (2004). *Dublin Descriptoren HBO*. Opgehaald van NVAO: <https://www.nvaio.net/system/files/pdf/Dublin%20Descriptoren.pdf>
- Ros, A., Castelijns, J., Van Loon, A.-M., & Verbeeck, K. (2014). *Gemotiveerd leren en lesgeven. De kracht van intrinsieke motivatie*. Bussum: Coutinho.
- Tieleman, M. (2015). *Levensfasen. De psychologische ontwikkelingen van de mens*. Den Haag: Boom Lemma.
- Van den Akker, J., & Thijs, A. (2009). *Leerplan in Ontwikkeling*. Enschede: SLO. Opgehaald van SLO Nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling: [file:///C:/Users/ELLEN/AppData/Local/Packages/Microsoft.MicrosoftEdge_8wekyb3d8bbwe/TempState/Downloads/Leerplan-in-ontwikkeling%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/ELLEN/AppData/Local/Packages/Microsoft.MicrosoftEdge_8wekyb3d8bbwe/TempState/Downloads/Leerplan-in-ontwikkeling%20(1).pdf)
- Van der Donk, C., & Van Lanen, B. (2016). *Praktijkonderzoek in de school*. Bussum: Coutinho.
- Van der Veen, T., & Van der Wal, J. (2016). *Van leertheorie naar onderwijspraktijk*. Groningen Houten: Noordhoff.
- Van der Vleuten, C. P. (2010). The assessment of professional competence: building blocks for theory development. *Best Practice & Research Clinical Obstetrics and Gynecology*, 703-709.
- Van der Wal, J., & De Wilde, J. (2017). *Identiteitsontwikkeling en leerlingbegeleiding*. Bussum : Coutinho.
- Vereniging hogescholen. (2017). *Generieke kennisbasis*. Opgehaald van 10 voor de Docent: https://www.10voordedocent.nl/herijkte_kennisbases
- Voerman, L., & Faber, F. (2016). *Didactisch coachen*. Baarn : De Weijer .

Tijdschriften en overige bronnen

Tijdschrift voor ontwikkeling in organisaties TVOO

Profiel

<https://ecbo.nl/kennis-zoeken-en-vinden/#canon-beroepsonderwijs>

www.burgerschapmbo.nl

<https://www.s-bb.nl/bpvprotocol>

<https://www.mбораad.nl/publicaties/kwalificatiedossiermbo-docent>

<https://www.han.nl/onderzoek/nieuws/werkpleklerenvolgens-het/>

www.han.video.nl (kennisclips)

<http://www.mbo2025.nl/>

<https://www.nro.nl/wegwijzer/>

Contactgegevens

Bezoekadres:

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Kapittelweg 35

6525 EN Nijmegen

Postadres:

Postbus 30011

6503 HN

Nijmegen

ILSacademie@han.nl

Tel: 06-46843431

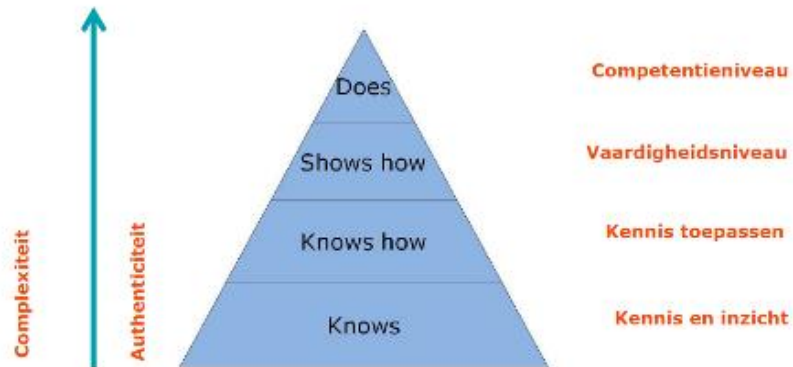
coördinator PDG: Ellen Leenaarts-Gunnewijk

administratief medewerker: Marjon Loonen

Bijlagen:

1. Toetsplan Pedagogisch Didactisch Getuigschrift

In samenspraak met de herontwerpgroep en het werkveld is dit toetsplan vorm gegeven. Uitgangspunt bij het toetsplan zijn de driehoek van Miller waarin de toets daar plaatsvindt waar de beroepsbeoefenaar de beroepstaak/ bekwaamheidseis moet uitvoeren en een mix aan verschillende toetsvormen.

Figuur 4. Competentiedriehoek van Miller (Wijnants, Hermans, & Vandeput, 2011)

Figuur 1; Pyramide van Miller

Brigitte van Dijk, MBO docent Rijn IJssel
Marco Zwartkruis, opleider ILS Academie HAN
Aimee Hoeve, senior onderzoeker kenniscentrum HAN
Marion van Wijdeven, Service unit Onderwijs en onderzoek, HAN
Feedbackgroep; afgevaardigden van alle betrokken ROC's, Marant en ILS Academie
Ellen Leenaarts-Gunnewijk, coördinator PDG, HAN

Toetsplan PDG opleiding Juli 2020

Module	EC	Toetsplan PDG per EVL	Plaats	Bewijsstuk
Module BL Voorwaardelijk		<p>1.1 Ontwikkelen van een onderwijsprogramma Ontwerp van een beroepsgericht onderwijsprogramma en leereenheid/les gekoppeld aan een werkproces(sen) uit het kwalificatiedossier. Het ontwerp beschrijft minimaal een dagdeel aan onderwijs. De gemaakte keuzes in het ontwerp worden op basis van de literatuur en de feedback van het team verantwoord.</p>	<p>Feedback van collega's uit het team</p> <p>Peerfeedback</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Ontwerpdocument met daarin het ontwerp van een beroepsgericht onderwijsprogramma, leereenheid/les, de verantwoording en de feedback van het werkveld
		<p>1.2 Het (her)ontwerp is een bestaande toets of een werkproces uit het kwalificatiedossier en in samenspraak met het team gekozen. De cursist beschrijft op basis van de kwaliteitseisen en criteria zijn verantwoording voor zijn keuzes binnen het (her)ontwerp. En een beschrijving van zijn ontwikkeling met betrekking tot zijn eigen beoordelingsbekwaamheid. Formulering van zijn leervoornemens en ontwikkeldoelen voor de toekomst</p>	<p>Komen tot een keuze voor de toets samen met het team en indien mogelijk in samenspraak met het beroepenveld</p> <p>Feedback uit het team en de peergroep Feedback, -up, -forward uit het team en/ of peers</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Schriftelijke uitwerking van een ontwikkelingsgerichte toets met bijbehorend beoordelingsinstrument en een toetsinstructie voor studenten en docenten. – Reflectieverslag aansluitend op de manier waarop dat in de eigen organisatie gebruikelijk is. Reflectieverslag voldoet aan de ontvankelijkheidscriteria

Examen / Assessment Module BL 840 klokuren Contacttijd 10 x 8 = 80 Werkplekleren 420 Zelfstudie aan opdrachten 340 *	30	1.3 De cursist laat in een film van maximaal 60 minuten zien hoe hij zijn leereenheid/les uitvoert. De filmopname kent een kop, romp en staart en mag uit een compilatie van onderdelen van de leereenheid bestaan. Minimaal 3 beroepsgerichte activerende werkvormen laten zien waarin bij minimaal 1 wordt samengewerkt en waarin minimaal bij één activiteit gebruik wordt gemaakt van ICT. Reflectie op de 6 rollen van de mbo docent aan de hand van praktijkvoorbeelden.	Feedback uit het team aan de hand van een observatieformulier Feedback MBO studenten Peerfeedback instituut (mogelijk) 360 graden feedback uit het team en de peergroep op het instituut	<ul style="list-style-type: none"> – Filmopname van een uitgevoerde, activerende leereenheid en begeleidingsproces. – Een door het werkveld ingevuld observatieformulier – Een reflectie op het eigen handelen met daarin een verantwoording van de gemaakte keuzes (vrije vorm). – Reflectie op de 6 rollen (vrije vorm)
--	-----------	--	---	---

* Beoordelaar van de assessments = de opleider van de PDG opleiding die niet de rol van leercoach heeft

Module	EC	Toetsplan PDG per EVL	Plaats	Bewijsstuk
Module BB Voorwaardelijk		2.1 Ontwerpt een voorbereidende activiteit m.b.t. de BPV. Vraagt hierbij om gebruikers feedback van de studenten. Daar waar mogelijk doet hij dit samen met een werkplekbegeleider uit de beroepspraktijk en/of een collega. Toont aan hoe hij in overleg met de student, de BPV-begeleider, werkplekbegeleider, een student tijdens de BPV begeleid. Hij laat zien hoe hij zijn handelen verantwoordt.	Werkplek Beroepspraktijk van de student	<ul style="list-style-type: none"> – Plan van aanpak met verantwoording (vorm is vrij). En een reflectie op de voorlichting door de studente(en). – Verantwoordingsverslag waarin 360 graden feedback van de student en werkplekbegeleider en/of BPV begeleider is opgenomen.

Toets/ Assessment Module BB 420 klokuren Contacttijd 5 x 8 = 40 Werkplekieren 210 Zelfstudie aan opdrachten 170	15	2.2 Coachen van studenten tijdens de leerloopbaan Laat zien dat hij in staat is loopbaangesprekken met studenten te voeren aan de hand van een door hem gekozen gespreksmodel. Beschrijft vooraf het gespreksplan waarin tevens zijn visie op begeleiding van studenten en dat van de eigen ROC zijn beschreven. Reflecteert op het gespreksplan, het verloop van het gesprek en de hierin meegenomen feedback van de student en zijn begeleider en komt tot een verbeterplan voor de toekomst.	Op de werkplek*	<ul style="list-style-type: none"> – Beeldmateriaal van het verloop van het gesprek. – Beschrijving van het gespreksplan – Reflectie op het gesprek inclusief het verbeterplan voor de toekomst (vorm is vrij); hierin zijn opgenomen de feedback van de student en de begeleider
--	-----------	---	-----------------	--

Beoordelaar van de assessments * = de opleider van de PDG opleiding die niet de rol van leercoach heeft

Module OP	EC	Toetsplan PDG per EVL	Plaats	Bewijsstuk
Eind examen/ Eind assessment Module OP 15 ec Contacttijd 5 x 8 = 40 Werkplekieren 210 Zelfstudie aan opdrachten 170 *	15	3 MBO-docent als professional Toont zijn onderzoekend vermogen aan door aan de hand van een aantal beroepsproducten systematisch terug te blikken op het doorlopen onderzoeksproces gedurende de ontwikkeling van deze producten. Verantwoordt door inzichtelijk te maken hoe hij gedurende de opleiding professioneel heeft gehandeld en zich heeft ontwikkeld op basis van de beroepstaken, bekwaamheidseisen en Dublin Descriptoren. Verwoordt hierin zijn eigen visie op beroepsgericht leren en opleiden en de visie van de eigen organisatie en geeft aan waar zijn wensen voor de toekomst liggen.	Presentatie op het instituut m.b.t. <ul style="list-style-type: none"> – professionele ontwikkeling – onderwijskundige verantwoording didactisch en pedagogisch – visie op leren en opleiden 	<ul style="list-style-type: none"> – Presentatie (vorm is vrij) van het portfolio – Criteriumgericht interview op basis van de Dublin Descriptoren en de beroepstaken van de mbo-docent. – Reflectie op het eigen onderzoekend vermogen (vorm is vrij)

* Beoordelaar = Onafhankelijk assessor (OA) samen met teamleider of SO. SO of teamleider heeft adviserende rol. Indien niet aanwezig twee OA.

* Onderwijsprogramma; hieronder wordt verstaan meerdere lesplannen, lessen of arrangement van leeractiviteiten in een bepaald tijdsaspect gericht op een specifiek onderdeel van het beroep.

* Leereenheid = een les

* Werkplek = eigen werkplek van de cursist

Voor het komend jaar worden alle toetsen met voldaan – niet voldaan beoordeeld.

2. Toetsmatrijs PDG

Eenheid van Leeruitkomsten	Kennis	Inzicht	Toepassing	Analyse	Synthese	Evaluatie/innovatie
BL 1.1	V	VV	7	4	3	2
BL 1.2	V	VV	5	6	2	3
BL 1.3	V	V	6 Formats	4 Persoon & Product	5 Keuzes Verantwoording	3 Persoon & product
BB 2.1	V 1	V 1	7	2	4	3
BB 2.2	V	V	10	7	7	1
OP 3			2	4	3	1

3. Geschiktheidsonderzoek opleiding PDG

Iedere cursist die gaat starten met de opleiding Pedagogisch Didactisch Getuigschrift krijgt voorafgaande aan de start van het traject een geschiktheidsonderzoek.

Het proces van dit geschiktheidsonderzoek ziet er als volgt uit:

1. CV-check; Door de HAN wordt een CV-check gedaan om te bepalen of de cursist aan de instroomeisen voldoet.
2. Algemene geschiktheidsonderzoek; dit kenmerkt zich door een algemeen startgesprek waarbij alle partijen zijn betrokken (de cursist, zijn werkgever, zijn begeleider op de werkplek en een opleider van de PDG opleiding). Tijdens dit gesprek wordt enerzijds gekeken of aan alle criteria om deel te nemen aan de opleiding door de cursist is voldaan. Anderzijds wordt besproken wat de cursist nodig heeft op zowel de werkplek als het instituut om gedurende de opleiding naast het werk ook te leren. Deze afspraken worden vastgelegd en gebruikt als startpunt voor het ontwikkelen van het portfolio waaraan de cursist gedurende de opleiding werkt.
3. Diepgaand geschiktheidsonderzoek; dit onderzoek is bedoeld voor die cursisten die hun eerder verworven competenties willen aantonen en op basis van de uitkomst van dit diepgaande geschiktheidsonderzoek een maatwerktraject krijgen aangeboden.

Het diepgaand geschiktheidsonderzoek kent de volgende stappen:

- a. De cursist stelt een portfolio samen op basis van de beroepstaken van de mbo docent. Deze beroepstaken zijn afgeleid van de bekwaamheidseisen en specifiek gericht op de docent in het mbo;
- b. Hij/zij krijgt een lesbezoek van een opleider van het opleidingsinstituut;
- c. Er wordt door twee assessoren van het opleidingsinstituut een criteriumgericht interview gehouden met de cursist
- d. De cursist ontvangt op basis van de drie voorgaande stappen een verslag. Deze rapportage vormt de basis voor het opleidingsplan dat de HAN samen met de cursist opstelt. Hierin staat aan welke beroepstaken of onderdelen van beroepstaken de cursist nog moet werken om in aanmerking te komen voor het Pedagogisch Didactisch Getuigschrift.

Aan dit diepgaande geschiktheidsonderzoek zijn kosten verbonden.